

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΕ' - ΤΕΥΧΟΣ 99
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

Ἐκπαίδευση κατηχητριῶν στό Σεμινάριο Ἐκπαίδευσης κατηχητριῶν στο Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Θεολογίας

Στό Καμερούν ἐστιάζουμε τίς προσπάθειές μας στό νά μεταλαμπαδεύσουμε τή λειτουργική παράδοση καί τό πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Γιά τό λόγο αὐτό ἀναδιοργανώσαμε στό Γιαουντέ τό Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Θεολογίας “Ὁ Ἅγιος Μάρκος”.

Τό Σεμινάριο λειτουργεῖ ἐδῶ καί ἐνάμιση χρόνο καί υιοθετήθηκε ἀπό τό Πανεπιστημιακό Ἰνστιτούτο Ὁρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Ἁγίου Στεργίου στό Παρίσι μέ ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου τῶν Καθηγητῶν του.

Μετά ἀπό πολλῆς σκέψεις, συζητήσεις καί πολλοῦ σχεδιασμοῦ μέ τοὺς συνεργάτες μου –ιερεῖς καί λαϊκοὺς– καί μέ τὴν εὐλογία τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β΄, ἀποφασίσαμε νά ὑλοποιήσουμε πειραματικά, πέρα ἀπὸ τό πρόγραμμα ἐκπαίδευσης ὑποψηφίων ἱερέων καί κατηχητῶν, ἕνα πρῶτο πρόγραμμα θεολογικῆς καί γενικῆς ἐκπαίδευσης λαϊκῶν στελεχῶν τῆς Μητροπόλεως γιά νέες κοπέλλες πού θέλουν νά ἐργαστοῦν σέ ἐνοριακό ἐπίπεδο στό Β. Καμερούν.

Τό πρόγραμμα αὐτό στηρίχθηκε πάνω σέ πολλῶν διαπιστώσεων γιά τὴν ποιότητα καί τὰ προβλήματα τῆς κατηχήσεως καί τῆς ζωῆς τῶν κατοίκων, ἡ πλειοψηφία τῶν ὁποίων, σέ πολλὰ χωριά τοῦ Β. Καμερούν, εἶναι Ὁρθόδοξοι ἢ κατηχοῦμενοι.

Κατὰ τίς συχνῆς ἐπισκέψεις μου στὴν περιοχή τοῦ Β. Καμερούν καί τοῦ Ν. Τσαντ διαπίστωσα ἀπὸ κοντὰ τὴ δευτερεύουσα θέση πού ἡ τοπικὴ παράδοση δίνει στίς γυναῖκες. Οἱ γυναῖκες διαδραματίζουν ἕνα βασικὸ ρόλο στὴν καθημερινή ζωή τοῦ τόπου ἀλλὰ ὁ ρόλος τους εἶναι ἀποδεκτὸς μόνον ὅταν παραμένει στό περιθῶριο καί ὑπὸ τὴν σκιά τῶν ἀνδρῶν. Ἡ πολυγαμικὴ δομὴ τῶν οἰκογενειῶν κρατᾷ τὸ ρόλο τῆς γυναῖκας ἀκόμα καί σέ οἰκογενειακὸ ἐπίπεδο σέ μιά ὑποτιμητικὴ θέση.

Οἱ γυναῖκες εἶναι ἐπιφορτισμένες μέ τὴν ἀνατροφή καί τὴν παιδαγωγία τῶν τέκνων ἀλλὰ συγχρόνως καί μέ τὴν καθημερινή χειρωνακτικὴ καλλιέργεια τῶν ἀχανῶν ἐκτάσεων τῆς ὑποσαχάριας περιοχῆς τοῦ Β. Καμερούν.

Ἡ πολυγαμία εἶναι, πλὴν τοῦ ὅπως ἀκούγεται, τρόπος ἐπιβίωσης, τρόπος ἀντιμετώπισης τῶν καθημερινῶν ἀναγκῶν γιά ἐργατικά χέρια καί συγκρότηση συστηματικῶν ὁμάδων ἐργασίας.

Μαθήματα ραπτικῆς ἀπὸ δύο ἀπόφοιτες Σχολῆς Ραπτικῆς στό Γιαουντέ.

Ὁ δημόσιος λόγος εἶναι κάτι τό ἀπαγορευμένο γιά τίς γυναῖκες. Τό ἴδιο, ἐπίσης, ἰσχύει καί γιά τὴ δημόσια ὀμιλία μεταξὺ ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Ἡ συνήθεια αὐτὴ ἔχει σάν ἀποτέλεσμα νά συναντᾶμε πολλῆς δυσκολίες ἀκόμα καί στὴν ὀργάνωση κατηχητικῶν συνάξεων γιά γυναῖκες.

Ἐνα ἀπλὸ παράδειγμα μπορεῖ νά περιγράψει τό μέγεθος τοῦ προβλήματος. Βρέθηκα τό Φεβρουάριο τοῦ 2005 γιά πρῶτη φορά, ἀνάμεσα σέ μιά ὀμάδα κατηχομένων στά ὅρια τῆς πόλεως Γιάγκουα. Μέ προσκάλησαν νά συζητήσουμε καί νά βεβαιωθοῦν ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο γιά κάποια θέματα πού εἶχαν ἀκούσει σέ κατηχητικὰ μαθήματα ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνο ἱερέα. Καθήσαμε σέ ἕναν ὑπαίθριο κῶρο καί ἀμέσως παρατήρησα ὅτι ὅλες οἱ γυναῖκες μαζί μέ τὰ παιδιά κάθησαν πίσω ἀπὸ τὴν ὀμάδα τῶν ἀνδρῶν. Θεώρησα ὅτι μέ αὐτὸν τὸν τρόπο, προφανῶς, μεριμνοῦσαν γιά τὴν τυχόν φασαρία πού θά δημιουργοῦσαν τὰ παιδιά. Μετά ἀπὸ τὴν πρῶτη αἴσθηση κατάλαβα ὅτι οἱ γυναῖκες κάθονταν σκοπίμως πίσω ἀπὸ τοὺς ἀνδρες μέ τὴν πλήτη γυρισμένη πρὸς ἐμένα καί ὅταν ἤθελαν νά ρωτήσουν κάτι τὴν ἐρώτησάν τους μοῦ τὴν μετέφερε ἕνας ἀνδρας. Μετά ἀπὸ σχετικὴ διευκρίνιση

μή μου ὅτι μποροῦν ἐλεύθερα νά ρωτοῦν ὅ,τι θέλουν ἀπευθείας σέ μένα τὸν ἴδιο ἀρνῆθηκαν νά τό κάνουν ἀπὸ φόβο ὅτι θά παραβιάσουν τὴν παράδοσή τους.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς συμπεριφορὰ παρατήρησα καί σέ ἄλλες κοινότητες πού ἐπισκέφθηκα καί ἐπισκέπτομαι συστηματικὰ στό Β. Καμερούν καί στό Ν. Τσαντ.

Μπροστὰ σέ αὐτὸ τό πρόβλημα καί μετὰ ἀπὸ πολλῆς συζητήσεως μέ τοὺς ἱερεῖς τῆς περιοχῆς καταλήξαμε νά ὀργανώσουμε μιά ὀμάδα 18 νέων κοριτσιῶν οἱ ὁποῖες, ἀφοῦ παρακοιθηθοῦν ἕνα κύκλο μαθημάτων, τριῶν τριμηνῶν, στό Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Θεολογίας στό Γιαουντέ, νά ἀρχίσουν νά ἐργάζονται στίς ἐνορίες μας σάν κατηχητρίες καί νά ὀργανώσουν τό κατηχητικὸ ἔργο σέ ὀμάδες γυναικῶν, νέων καί παιδιῶν.

Τὸ ἐγχείρημά μας ἐμελλε νά βρεῖ πολλῆς δυσκολίας λόγω ἀκριβῶς τῶν ἰδιαιοτήτων καί τῆς δομῆς τῶν οἰκογενειῶν. Ἐπρεπε νά γίνῃ οἰκογενειακὸ συμβούλιο καί ἡ οἰκογένεια νά ἀποφασίσῃ νά δώσει τὴν ἐγκριση γιά τὴν κοπέλλα πού μᾶς πρότειναν οἱ ἱερεῖς.

Μαθήματα πρώτων Βοηθειών.

Με πολλές δυσκολίες και απογοητεύσεις κατορθώσαμε να συγκροτήσουμε την πρώτη ομάδα. Ένα από τα προβλήματα ήταν το πολύ χαμηλό επίπεδο γνώσεως της γαλλικής γλώσσας, παρ' όλο που επίσημα το εκπαιδευτικό σύστημα λειτουργεί με βάση τη γαλλική. Παιδιά που έχουν τελειώσει το λύκειο, μετά βίας μιλούν λίγα γαλλικά και πολύ δυσκολεύονται να γράφουν.

Ένα άλλο πρόβλημα ήταν ότι στις πολυγαμικές οικογένειες προτεραιότητα σε όλα έχουν πάντα τα τέκνα από την πρώτη σύζυγο. Με πολλές προσωπικές επισκέψεις κατορθώσαμε να ξεπεράσουμε αυτό το δεύτερο πρόβλημα.

Η ομάδα των 18 κοριτσιών έφθασε μετά από ένα δύσκολο ταξίδι τριών ημερών στο Γιαουντέ, στο Σεμινάριο Όρθοδοξου Θεολογίας "Ο Άγιος Μάρκος", στις 28 Ιουλίου, συνοδευόμενη από τον έφημεριο του ιεροῦ ναοῦ των Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν τοῦ χωριοῦ Ντούκουλα τοῦ Β. Καμερούν, ὁ ὁποῖος θά εἶναι ὁ ἐφημέριος τοῦ παρεκκλησίου τοῦ σεμιναρίου γιά τοὺς ἐπόμενους τρεῖς μῆνες. Στήν ομάδα τῶν 18 προστέθηκαν 3 κοπέλλες ἀπό τίς ἐνορίες τοῦ Ν. Καμερούν καί μία ἀπό τήν Κεντρική Ἀφρικανική Δημοκρατία.

Υπεύθυνος τοῦ τμήματος ἡ, ἐξ Ἑλλάδος, κα Ἑλένη Καπιδάκη, συνταξιούχος θεολόγος, μέ μεγάλη πείρα καί ἐθελοντική ἐργασία σέ ιεραποστολικά κλημάκια.

Ἀπό τίς πρώτες μέρες πολλὰ ἦταν τά προβλήματα αὐτῶν τῶν κοριτσιῶν στό νά ἐγκλιματιστοῦν στίς νέες συνθήκες ζωῆς καί μάλιστα στήν κοινοτική ζωή τοῦ Σεμιναρίου.

Ἡ πολιτισμική διαφορά τεράστια! Ἔπρεπε νά ἐξηγήσουμε ἀπό τά πιό ἀπλά, γιά ἐμάς, πράγματα μέχρι τά πιό δύσκολα. Τή χρήση τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, τοῦ ὑγραερίου, τή χρήση τῶν χώρων ἀτομικῆς ὑγιεινῆς, τή χρήση τοῦ νεροῦ καί πολλὰ ἄλλα τά ὁποῖα ἄν γιά μᾶς εἶναι αὐτονόητα γιά τά παιδιά αὐτά ἦταν πρωτόγνωρα μυστήρια.

Ἡ προσαρμογή, ἐπίσης, σέ ἕνα καινούργιο διαιτολόγιο ἀπεδείχθη καί αὐτή ἕνα νέο πρόβλημα ἐφόσον, ἐκ τῶν πραγμάτων, δέν εἶναι δυνατόν νά βρεθοῦν τά προϊόντα τοῦ βορρά στό νότο, ὅπου βρίσκεται τό Γιαουντέ.

Οἱ ἰατρικές ἐξετάσεις ἐδείξαν σέ ποσοστό 90% ὅτι ὅλα τά παιδιά εἶχαν προβλήματα παρασίτων στήν κοιλιά καί στά ἔντερα λόγω κακῆς ποιότητος τοῦ νεροῦ καί τῆς διατροφῆς καί ἐπιμέρους προβλήματα πού δημιουργεῖ ἡ ἐπί σειρά ἐτῶν μονοφαγία, ἡ ἀπουσία τῶν γαλακτοκομικῶν ἀπό τό διαιτολόγιό τους καί ἡ ἄμετρη χρήση κακῆς ποιότητος ἀντιβιοτικῶν πού στό Β. Καμερούν κυκλοφοροῦν σέ εὐρεία κλίμακα σέ ὅλα τά ὑπαίθρια παζάρια, παρανόμως εἰσαγόμενα ἀπό τή γειτνιάζουσα Νιγηρία.

Τά μαθήματα ξεκίνησαν παρ' ὅλα τά προβλήματα τήν 1η Αὐγούστου. Μετά δέκα ἡμέρες ὅλα εἶχαν βρεῖ

Ὁ Σεβασμιώτατος, τό διδακτικό προσωπικό καί οἱ κατηχήτριες τοῦ Σεμιναρίου "Ἅγιος Μάρκος".

τόν κανονικό τους ρυθμό. Καθώς οἱ ἀνάγκες μας εἶναι πολλές τό πρόγραμμα ἦταν ιδιαίτερα φορτωμένο:

Μαθήματα Κατηχέσεως καί Δογματικῆς, ἡ κα Ἑλένη Καπιδάκη καί ὁ π. Ἀντώνιος Messina, Ἑλληνομαθῆς Θεολόγος

Μαθήματα Π. Διαθήκης γιά κατηχητικό, ὁ διάκονος π. Λουκάς Ατίνια, Ἑλληνομαθῆς Θεολόγος, στό Μεταπτυχιακό τμήμα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Μαθήματα ἐλληνικῆς γλώσσας, ὁ π. Δημήτριος Τενη, Ἑλληνομαθῆς Πτυχιούχος Παντείου καί Νομικῆς, Διευθυντής τοῦ Σεμιναρίου

Μαθήματα γαλλικῆς γλώσσας ὁ διάκονος π. Παῦλος Ngdwa, Καθηγητής Μέσης Ἐκπαιδεύσεως στό μάθημα τῆς Φιλοσοφίας

Μαθήματα Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας ὁ Διδάκτωρ Παῦλος Roger

Μαθήματα Βυζαντινῆς Μουσικῆς ὁ Χοράρχης τοῦ Καθεδρικοῦ ναοῦ Florent Eteme

Μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν σέ συνεργασία μέ τόν τοπικό Ἐρυθρό Σταυρό (80 ὥρες)

Μαθήματα Γυναικολογίας ἀπό τήν Ὁρθόδοξο Γιατρό Μαιευτήρα κα Οἰατῆρα σέ συνεργασία μέ τό "Κρατικό Νοσοκομεῖο γιά τή μητέρα καί τό παιδί" τοῦ Γιαουντέ (120 ὥρες)

Μαθήματα Ραπτικῆς ἀπό δύο ἀπόφοιτες Σχολῆς Ραπτικῆς στό Γιαουντέ

Στό ὅλο πρόγραμμα περιλαμβάνεται καί τό καθημερινό λειτουργικό πρόγραμμα (Ὁρθρος-Θεία Λειτουργία - Ἑσπερινός καί Ἀπόδειπνο) μέ τή συμμετοχή ὄλων τῶν σπουδαστριῶν.

Κόπος καί προσπάθεια μεγάλη καθώς μεγάλες εἶναι οἱ ἀνάγκες, οἱ ἐλπίδες καί οἱ προσδοκίες πού στηρίζουμε στήν ομάδα αὐτῶν τῶν νέων κατηχητριῶν γιά τήν πορεία τοῦ κατηχητικοῦ καί ιεραποστολικοῦ μας ἔργου. Μέ τή βοήθεια αὐτῆς τῆς ομάδας μπορέσαμε καί πραγματοποιήσαμε μία μικρή ἔκδοση τοῦ Μικροῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία μοιράστηκε σέ ὅλες τίς ἐνορίες γιά τήν περίοδο τοῦ Δεκαπενταυγούστου.

Φιλοδοξοῦμε οἱ κατηχήτριες αὐτές στό ἐγγύς μέλλον νά διαδραματίσουν ἕναν οὐσιαστικό καί πρωτεύοντα ρόλο στήν κοινωνία τῆς ἐρήμου τοῦ Β. Καμερούν ὄχι μόνο σάν κατηχήτριες γιά τήν προαγωγή τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου ἀλλὰ καί σάν νοσοκόμοι πρώτων βοηθειῶν καί μέ τά μαθήματα γυναικολογίας νά συμβάλουν στή μεταλαμπάδευση γνώσεων ἐναντία στήν παιδική θνησιμότητα καί στήν κατά τοὺς τοκετούς ὑψηλή θνησιμότητα τῶν γυναικῶν αὐτῆς τῆς περιοχῆς. Συγχρόνως μέ τήν ἐκπαίδευσή τους σέ τεχνικές δεξιότητες, ὅπως ἡ ραπτική, μποροῦν στό μέλλον νά δημιουργηθοῦν μικρά ἐπιμέρους προγράμματα στά διάφορα χωριά συμβάλλοντας στήν ἀνύψωση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καί στήν ὁργάνωση συνθηκῶν καλύτερης ὑγιεινῆς. Τό πρόγραμμα αὐτό θά ἔμενε ἀκόμα ἕνα σχέδιο στά χαρτιά καί δέν θά εἶχε ποτέ ξεκινήσει ἂν δέν εἶχαμε τή βοήθεια τῶν φίλων τῆς ιεραποστολῆς.

Ἀδελφοί καί συνοδοιπόροι ἀγαπητοί, Γνωρίζω τή δυσκολία τῶν καιρῶν καθώς καί τίς πολλές ὑποχρεώσεις ὄλων. Θά σᾶς παρακαλοῦσα, ὅμως, νά ἐνσκήψετε μέ ὑπομονή στά ὅσα σᾶς περιγράφω καί νά μᾶς βοηθήσετε νά συνεχίσουμε.